

vere Jorden paa Landet, som det er i Kjøbstæderne eller ved Kjøbstæderne. En Tønde Land ude paa Landet kan man nemlig let finde Maksimumsværdien af, men det er ikke nær saa let at finde Maksimumsværdien af en Tønde Land i eller ved Kjøbstæderne. Her i Kjøbenhavn eller ved Kjøbenhavn varierer Prisen fra 50 Ore pr. Kubdratalen og op til 100 Kr. Nu er vel Springet naturligvis ikke saa stort omkring i Kjøbstæderne, men jeg tvivler ikke om, at man alligevel i de Kjøbstæder, som her er Tale om, vil finde en meget stor Forskel i Værdien af Jorden, og jo vanskeligere det er at vurdere Grundene, desto mere Anledning er der til at tage Lodsejeren med ved Vurderingen. Jeg vil altsaa sige, at skulde man tage særligt Hensyn til nogen Klasse af Lodsejere ved Takstation af Grunde til Jærnbaner, saa tror jeg nok, at man maa tage særligt Hensyn til Lodsejerne i Kjøbstæderne ved at lade dem nyde godt af Loven af Marts 1861, men jeg mener i øvrigt ikke, at man skal gøre nogen Forskel paa dette Punkt. Det drejer sig her om at varetage Borgernes Ret til deres Ejendom, og der vilde jeg sætte Pris paa, at Befolkningen blev sikret saa meget som muligt. Jeg har meget vel hørt, at der ved Anvendelsen af Loven af Marts 1861 er sket — man kan vel sige: Misbrug, eller at der i hvert Fald er forekommet Tilfælde, som jeg nødig vilde have, skulde gentage sig, mærkelige Vurderinger af Jord, som var henlagt til Jærnbaner. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem for Ribe maatte skulde vide noget i den Anledning, men det kunde jo være. Dette kan altsaa nok forekomme, men naar galt skal være, ser jeg hellere, at det offentlige kommer til maatte i et eller andet Tilfælde at betale noget for dyrt, end at en privat Gjer bliver forurettet. Jeg tror, at Staten og de Kommuner, som der her er Tale om, bedre kunne taale at betale nogle Tusinde Kroner for meget for Jorden, end maatte mangen Gjer, som skal af med sin Jord, sin Have eller sin Byggegrund, kan taale at blive af med den til forringet Pris. Jeg tror derfor vel, at der er Grund til at tage Lodsejerne med i Bedømmelseskomiteen, saaledes som der er foreskrevet i Loven af Marts 1861. Jeg kan altsaa for saa vidt være enig med det ærede Medlem for Ribe i det Resultat, hvortil han kom, og jeg vil støtte ham, hvis han sætter Pris paa nogen Støtte fra min Side, det ved jeg ikke, men jeg vil altsaa støtte ham i at saa Lov af Marts 1861 sat i Stedet for Forordningen af Marts 1845. Det var kun Motiveringen, jeg ikke kunde

være enig med det ærede Medlem i. Jeg tror overhovedet, at man gør uklogt i saaledes i Tide og Utide, navnlig i Utide, at optræde som Talsmand for Landbruget. Det er paa samme Maade han optræder, som forleden, da jeg hævdede over for det ærede Medlem, at man ikke gavnede sin Modstand mod Militarismen ved at benytte en saadan Lejlighed som fattige 1,000 Kr. til et Soldaterhjem og i den Anledning stige op til en stor Højde af Indignation over for Militarismen. Jeg tror, at man gør sig skyldig i en lignende Forseelse over for Landbruget, naar man benytter en Lejlighed som denne, hvor der virkelig snarere maa være Tale om Kjøbstadsinteresser, til at hæve sig op som en særlig Repræsentant for Landbruget. Naar man saaledes i Tide og Utide raaber paa det, som man særlig vil betragte som sin Opgave, saa risikerer man, at det gaar en lige som Drengen, der raabte, at Ulven kom, og blev ved at raabe det saa tit, uden at Ulven var kommen, at da tilsløst det sæle Dyr virkelig kom, og han raabte igen, var der ingen, der trøede ham, og saa blev han ødt af Ulven. Jeg vilde nødig have, at det skulde gaa det ærede Medlem fra Ribe, som det gif denne stakkels Dreng. Jeg har saa meget tilovers for det ærede Medlem, at jeg nødig saa ham opdødt af Ulven.

Efter disse enkelte Bemærkninger til Forslaget skal jeg altsaa slutte med at sige, at jeg ikke kan deltage i den løslige Modtagelse, som dette Lovforslag har fundet fra flere Sider i dette Ting. Jeg erkender, at der er sket et meget stort Fremskridt derved, at alle Partier af dette Ting have forpligtet sig til at optage Jærnbanespørgsmaalet som en stor Statsjag, og jeg sætter ganske særlig Pris paa, at alle Partier i dette Ting, baade de, der staa Regeringen nærmere, og de, der staa den fjernere, have været med til at foreslaa en lang Række Jærnbaner uden at bringe Statslaansspørgsmaalet op. Jeg tror, at der ved disse to Ting er sket et meget væsentligt Fremskridt i Jærnbanesagen, og jeg er de ærede Forslagsstillere meget erkendtlig for det Arbejde, de i saa Henseende have gjort. Min Interesse for Jærnbanespørgsmaalet er saa varm og uegennyttig, at uagtet jeg maatte nok tør sige, at de ærede Forslagsstillere have behandlet mig personlig eller rettere den Bane, som jeg særlig interesserer mig for, meget ilde, vil jeg dog, trods denne ublidde Behandling, i al Almindelighed yde de ærede Forslagsstillere min Anerkendelse for det Arbejde, som de her have forelagt os. Jeg skulde ønske, at dette Arbejde maatte